

## POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Elżbieta Karska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z protestu T. M.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokuratora Generalnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych

w dniu 23 czerwca 2025 r.,

**pozostawia protest bez dalszego biegu.**

Tomasz Demendecki    Elżbieta Karska    Tomasz Przesławski

## UZASADNIENIE

T. K. (dalej: „wnoszący protest”) pismem z dnia 12 czerwca 2025 r., które wpłynęło do Sądu Najwyższego 12 czerwca 2025 r. wniósł protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 18 maja 2025 r. W treści protestu podniósł zarzut poważnych wątpliwości dotyczących rzetelności procesu wyborczego, tj. dopisywanie do list wyborców na podstawie zaświadczeń do głosowania bez znaczka homologacyjnego oraz pojawiające się w licznych źródłach medialnych i społecznych m.in. w radiu T. informacje o nieprawidłowościach, które mogły mieć wpływ na ostateczny wynik wyborów: w tym

w jego okręgu wyborczym tj. W. Wymienił fałszowanie głosów wyborczych poprzez dopisywanie do protokołów wyborczych w poszczególnych komisjach głosujących na podstawie zaświadczeń niezgodnych z przepisami ordynacji wyborczej, co stanowi naruszenie procedury wyborczej. Jako przypadki nieprawidłowości podał dane w postaci wyników wyborów W.

Zarówno Prokurator Generalny jak i Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wnieśli o pozostawienie protestu wyborczego bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 321 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz. U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”), wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Treść zarzutów nie może być dowolna, lecz powinna spełniać kryteria, o których mowa w przepisie art. 82 § 1 k.wyb. Zgodnie z nim, protest może być wniesiony z powodu:

1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów; lub

2) naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Z treści tego przepisu wynika, że osoba wnosząca protest jest ponadto zobowiązana do wykazania wpływu wystąpienia naruszeń na wynik wyborów. Przedmiotem protestu wyborczego jest bowiem ważność wyboru określonej osoby, a podstawę do jej zakwestionowania mogą stanowić wyraźnie wskazane przestępstwa oraz delikty wyborcze. Ich wystąpienie musi rzutować na przebieg głosowania i ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów i być poparte konkretnymi dowodami, znanymi osobie wnoszącej protest, na których opiera ona swoje zarzuty.

Zgodnie z ugruntowanym już orzecznictwem Sądu Najwyższego osoba wnosząca protest wyborczy nie może skutecznie podnosić zarzutów o charakterze abstrakcyjnym, odnoszących się do ogólnie pojętych wydarzeń w całym kraju, o których protestujący jedynie słyszał. Postępowanie w sprawie protestu wyborczego ma na celu zapewnienie wyborcom ochrony prawnej przed przestępstwami i deliktami wyborczymi, które utrudniają lub uniemożliwiają im korzystanie z praw wyborczych w nieskrępowany i efektywny sposób. Przedmiotem zarzutu powinny być więc takie okoliczności (działania lub zaniechania), wskutek których tak rozumiany własny, rzeczywisty i aktualny interes prawny protestującego doznał naruszenia.

Przyjęty w Kodeksie wyborczym model protestu wyborczego polega na sprawowaniu przez Sąd Najwyższy indywidualno-konkretnej kontroli ważności wyborów, natomiast brak jest podstaw prawnych do prowadzenia przezeń kontroli abstrakcyjne (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 listopada 2019 r., I NSW 235/19). Protest wyborczy nie jest bowiem instrumentem weryfikowania wszelkich potencjalnych nieprawidłowości związanych z procedurą głosowania i ustalania wyników wyborów, ale środkiem gwarantującym sądową kontrolę naruszeń, które miały miejsce i – w konsekwencji – mogły mieć wpływ na wynik wyborów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 lipca 2020 r., I NSW 1198/20).

Stosownie do art. 322 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb.

W ocenie Sądu Najwyższego protest wniesiony w niniejszej sprawie nie może podlegać merytorycznemu rozpoznaniu, ponieważ podniesione w nim zarzuty nie odpowiadają opisanym wymogom protestu wyborczego. Wnoszący protest sformułował zarzuty, które w zdecydowanej większości nie odnosiły się do żadnych konkretnych zdarzeń, które można udowodnić lub w których brał udział osobiście. W konsekwencji należało stwierdzić, że wnoszący protest w niniejszej sprawie swoje zarzuty oparł na przypuszczeniach wywodzonych z analizy danych opublikowanych przez Państwową Komisję Wyborczą, co nie spełnia wymogu formalnego wynikającego z art. 321 § 3 k.wyb., a ponadto wnoszący protest nie przedstawił

dowodów na poparcie swoich twierdzeń oraz nie wskazał, jak podnoszone okoliczności miałyby wpływać na ogólny wynik wyborów.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. oraz w zw. z art. 321 § 3 i art. 82 § 1 k.wyb., należało pozostawić protest bez dalszego biegu, o czym Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

Tomasz Demendecki    Elżbieta Karska    Tomasz Przesławski

JW

[r.g.]